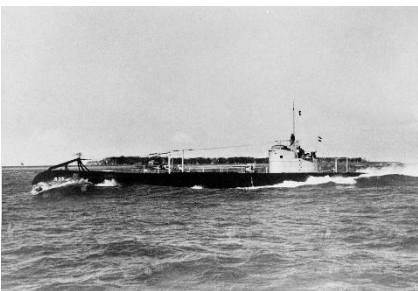

Gijsbert (Bertie) Derk Kwast is geboren op 16 juni 1912 in Deventer. Hij was de zoon van Hendrik Johan Kwast en Carolina Johanna Nellensteijn. Hij had een zus Ada Gerritdina (28 februari 1909). Het gezin verhuisde in 1918 naar Eindhoven en twee jaar later naar Almelo. Zijn vader was daar boekhouder bij het Kadaster.

Op 1 maart 1911 werd in Almelo padvindersgroep de Hollandsche Jongens Bond opgericht. Deze naam verwees naar het boek "Op! Hollandsche jongens naar buiten" van W.J. van Hoytema, waarin hij opriep tot het oprichten van "een bond van den Hollandschen Jongen!". Bertie's vader werd in 1926 gekozen als bestuurslid en de burgemeester van Almelo, mr. Sichterman, werd ere voorzitter. Bertie was in Almelo lid van deze groep. Hij werd welpenleider (bagheera) en stopte in 1930. Ook Hein van Joolen, de latere verzetsstrijder die Baloe was bij de welpen, stopte op dat moment.

In 1930 nam Bertie dienst bij de Koninklijke Marine en verhuisde naar Den Helder. Hij werd luitenant ter zee tweede klasse en was onder andere gestationeerd in Nederlands Indie. Daar verloofde hij zich op 8 november 1935 met Lily Else van der Wal (26 augustus 1911, Singkawang, West Borneo). Hij woonde toen in Batavia. Een jaar later trouwden ze op 19 oktober 1936 in Den Haag. Ze gingen wonen in Doetinchem en kregen twee kinderen, Lydia Marina (18 september 1938) en Robert Hendrik Michiel (14 februari 1940).

Na de Duitse inval kwam hij terecht in Engeland en werd als officier bij de onderzeebootdienst gestationeerd op de O22. Deze onderzeeboot werd gebouwd door de Vlissingse scheepswerf Koninklijke Maatschappij de Schelde. Bij de Duitse aanval op Nederland in 1940 was de O 22 nog niet volledig afgebouwd. Wel had hij al enkele proefvaarten gemaakt. Samen met de O 21 maakte de O 22 in de avond van 10 mei 1940 de overvaart

van Vlissingen naar het Verenigd Koninkrijk. In eerste instantie was Portsmouth de thuishaven voor de O 22, maar na de val van Frankrijk werd deze haven niet langer als veilig beschouwd en werden de O 22 samen met de andere Nederlandse onderzeeboten van Portsmouth overgeplaatst naar Dundee. Naast Bertie, was ook de oud scout Roelof Polman officier aan boord de O22.

Vanuit Dundee voerde de O 22 patrouilles uit voor de Noorse kust. Tijdens deze patrouilles kreeg ze tweemaal een Duitse onderzeeboot in zicht, maar ze kon geen succesvolle aanval plaatsen. In totaal voerde de O 22 vijf patrouilles uit vanuit Dundee. Op 5 november 1940 vertrok de O 22 op haar vijfde patrouille en van deze patrouille keerde zij nooit terug. Het schip zonk het Skagerrak bij Lindessens voor de Noorse kust. De 46 bemanningsleden,

onder wie Bertie en Roelof, kwamen om en kregen een zeemansgraf. Als datum van overlijden wordt 19 november 1940 aangehouden.

In april 1994 werd het wrak van de O22 ontdekt voor de Noorse kust. Besloten werd om het wrak, als zeemansgraf, op de zeebodem te laten rusten. Het was tot dan onzeker hoe het schip gezonken is, maar omdat het wrak van de O 22 er intact uitzag, is hij mogelijk gezonken als gevolg van een technisch probleem.

De namen van de omgekomen bemanningsleden staan op het Monument voor de Gevallen van de Onderzeedienst in Den Helder. In Dundee staat een hardstenen gedenkteken met de namen van de 46 bemanningsleden van de O 22.

In 1936 werd de H.J.B. gesplitst in groep 1 H.J.B. Llanos en groep 3 H.J.B. Boemerang. In 1995 werd door de H.J.B. Llanos nogmaals een nieuwe groep opgericht, de Kapitein Lanckergroep in Wierden. Deze groep werd in 1998 zelfstandig.

Meer informatie

[KM C284e-20210331102301 \(historischekringalmelo.nl\)](https://www.kringalmelo.nl/KM_C284e-20210331102301)

[H.J.B. Llanos - Scoutpedia.nl \(scoutwiki.org\)](https://scoutpedia.nl/scoutwiki.org/H.J.B.Llanos)

[Twentsch dagblad Tubantia en Enschedesche courant » 12 apr 1926 - Pag. 3 | Delpher](#)
[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders". jrg 12, 1926, no. 4, 1926 » 1926-04 - Pag. 30 | Delpher](#)

[Gijsbert Derk Kwast | Oorlogsgravenstichting](#)

[Gijsbertus Derk Kwast | Erelijst van Gevallen 1940-1945](#)

[Den Helder, 'Monument voor de Gevallen van de Onderzeedienst' - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

[FDCA - Submarine O-22 \(archive.org\)](#)

[Gijsbert Derk Kwast \(Deventer \(ov\), 16 juni 1912 - Skagerrak a/b Hr.Ms. O 22, 19 november 1940\) - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Stamboom Luitzen Egbertus Jan Brouwer *27-2-1881 \(vosblekemolen.nl\)](#)

[Onderzeeboot O 22 – SNO 1940-1945](#)

[Hr.Ms. O 22 \(1940\) - Wikipedia](#)

[Het mysterie van de Hr. Ms. O-22 – Herdenken en Vieren Oegstgeest \(herdenken-vieren-oegstgeest.nl\)](#)

[De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 16, 1930, no. 10, 1930 » 1930-10 - Pag. 40 | Delpher](#)

[Twentsch dagblad Tubantia » 24 okt 1961 - Art. 316 | Delpher](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.